

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

WIERSZ ANAPESTYCZNY

O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

Wiersz anapestyczny to wiersz, w którym wersy dają się podzielić na anapesty. ANAPEST to stopa trzysylabowa o układzie: sylaba nieakcentowana – sylaba nieakcentowana – sylaba akcentowana [ssS]. Ponieważ w polszczyźnie takie wyrazy i zestroje akcentowe zdarzają się rzadko, w wierszach anapestycznych często stosowana jest cezura, a także hiperkataleksa. O CEZURZE mówimy wtedy, gdy koniec wyrazu lub zestroju akcentowego wypada wewnątrz stopy.

W pierwszym wersie naszego wierszyka mamy dwie cezury: Salcesonem pokryta kanapka: sal-ce-SO -nem|po-KRY - ta|ka-NAP- (ka). Ostatnia, zapisana w nawiasie sylaba to HIPERKATALEKSA, czyli dodatkowa nieakcentowana sylaba pojawiająca się w stopie przed średniówką lub w klauzuli (na samym końcu wersu). Hiperkataleksa nie zaburza rytmu, pozwala natomiast dostosować naturalny materiał akcentuacyjny danego języka do rygorów sylabotonicznej mowy związanej. Nasz wierszyk jest trójstopowcem anapestycznym hiperkatalektycznym przeplecionym z trójstopowcem anapestycznym.

Salcesonem pokryta kanapka
do ust twoich unosi się znów.
Pomlaskując, odgryzasz kawałek,
po czym spluwasz – tak! spluwasz! – pod stół.
Popielniczka już pełna popiołu,
niedopałków stos zsunął się w dół.
Piwo dawno przestało być zimne,
a ty dawno przestałeś być mój.